

Podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.

Oprac. A. Piaszczyk, E. Przychodzeń

WSTĘP

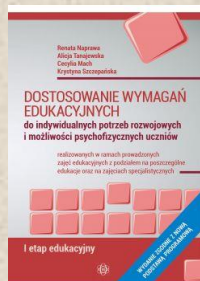
Jeden z kierunków polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2021/2022 mocno akcentuje zagadnienia związane z podnoszeniem jakości edukacji, a co za tym idzie wsparcie uczniów, którzy ze względu na indywidualne, zróżnicowane potrzeby tego wsparcia oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej potrzebują. Szczególnie w odniesieniu do negatywnych skutków roku pandemicznego oraz nauczania zdalnego. Zadaniem nakreślonym w kierunkach polityki szkoły jest także roztropne korzystanie z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących TIK.

Poniższy pakiet zawiera materiały dotyczące wyżej wymienionego kierunku, skierowane do nauczycieli.

Pakiet opracowano w oparciu o zasoby Biblioteki Pedagogicznej w Ostrołęce, w tym wydawnictwa zwarte, filmy i artykuły z czasopism oraz wyselekcjonowane zasoby internetowe do wykorzystania przez nauczycieli w pracy z uczniem.

POTRZEBY ROZWOJOWE I EDUKACYJNE WSZYSTKICH UCZNIÓW

Wydawnictwa zwarte

Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów : realizowanych w ramach prowadzonych zajęć edukacyjnych z podziałem na poszczególne edukacje oraz na zajęciach specjalistycznych : I etap edukacyjny / Renata Naprawa, Alicja Tanajewska, Cecylia Mach, Krystyna Szczepańska. - Gdańsk : Grupa

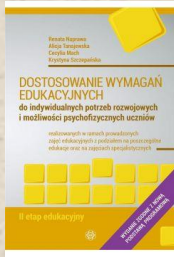
Wydawnicza Harmonia - Wydawnictwo Harmonia, 2018. Sygn. W 81235

Publikacja będzie pomocna w codziennej pracy nauczycieli i wychowawców edukacji wczesnoszkolnej; nauczycieli specjalistów: terapeutów, logopedów, oligofrenopedagogów; pedagogów i psychologów. Ułatwi nauczycielom dostosowanie wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, a także możliwości psychofizycznych ucznia w ramach prowadzonych zajęć edukacyjnych oraz zajęć specjalistycznych. Może być ona w pełni wykorzystana podczas tworzenia indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu lekkim.

Publikacja powstała również z myślą o uczniach:

- posiadających orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania oraz indywidualnego rocznego przygotowania przedszkolnego;
- posiadających opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej;
- z trudnościami w nauce wynikającymi z deficytów rozwojowych typu dysleksja, dysortografia, dysgrafia;
- ujawniających trudności w nauce matematyki (dyskalkulia);
- ze stwierdzonymi zaburzeniami w zachowaniu, nadpobudliwością ruchową, ADHD;
- słabowidzących i słabosłyszących oraz z niedosłuchem;
- przewlekle chorych (cukrzyca, epilepsja, porażenie mózgowe);
- w stosunku do których stwierdzono potrzebę udzielenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej (nieposiadających ani opinii, ani orzeczenia).

Źródło: taniaksiazka.pl

Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów : realizowanych w ramach prowadzonych zajęć edukacyjnych z podziałem na poszczególne edukacje oraz na zajęciach specjalistycznych : II etap edukacyjny / Renata Naprawa, Alicja Tanajewska, Cecylia Mach, Krystyna Szczepańska. - Gdańsk : Grupa

Wydawnicza Harmonia - Wydawnictwo Harmonia, 2018. Sygn. **W 81236**

Publikacja będzie pomocna w codziennej pracy nauczycieli i wychowawców edukacji wczesnoszkolnej nauczycieli specjalistów: terapeutów, logopedów, oligofrenopedagogów pedagogów i psychologów. Ułatwi nauczycielom dostosowanie wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, a także możliwości psychofizycznych ucznia w ramach prowadzonych zajęć edukacyjnych oraz zajęć specjalistycznych. Może być ona w pełni wykorzystana podczas tworzenia indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu lekkim.

Publikacja powstała również z myślą o uczniach:

- posiadających orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania oraz indywidualnego rocznego przygotowania przedszkolnego;
- posiadających opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej;
- z trudnościami w nauce wynikającymi z deficytów rozwojowych typu dysleksja, dysortografia, dysgrafia;
- ujawniających trudności w nauce matematyki (dyskalkulia);
- ze stwierdzonymi zaburzeniami w zachowaniu, nadpobudliwością ruchową, ADHD;
- słabowidzących i słabosłyszących oraz z niedosłuchem;
- przewlekle chorych (cukrzyca, epilepsja, porażenie mózgowe);
- w stosunku do których stwierdzono potrzebę udzielenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej (nieposiadających ani opinii, ani orzeczenia).

Źródło: taniaksiążka.pl

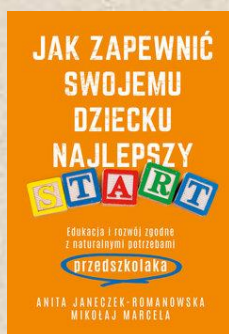

Dzieci i młodzież ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przestrzeni informacyjnej / red. nauk. Mirosław Z. Babiarczyk, Karol Bidziński, Alicja Giermakowska. - Kraków : Oficyna Wydawnicza Impuls, 2016. Sygn. W 77449

Monografia składa się z trzech części: pierwsza koncentruje się wokół warunków socjalizacji dzieci i młodzieży w przestrzeni informacyjnej; druga porusza problematykę zagrożeń w przestrzeni wirtualnej oraz działań profilaktycznych w tym zakresie; trzecia poświęcona jest tematyce dotyczącej przestrzeni informacyjnej i komunikacyjnej w edukacji oraz nowych wyzwań dla nauczycieli i uczniów z tym związanych.

Z recenzji dr hab. Jolanty Zielińskiej, prof. UP im. KEN w Krakowie [...] monografia wpisuje się w dyskurs społeczno-medialno-naukowy nad postrzeganiem i zaspokajaniem specjalnych potrzeb edukacyjnych w zmieniającej się dynamicznie na skutek rozwoju nowoczesnych technologii rzeczywistości edukacyjnej. [...] Należy podkreślić, że zbiór wszystkich tekstów posiada zarówno dużą wartość teoretyczną, jak i praktyczną. Na pewno zaś pragmatyczną, pokazuje bowiem dzieci i młodzież ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi jako pełnoprawnych członków rzeczywistości szkolnej. Lektura [...] książki uwidacznia, jak mogą spojrzeć na ten problem zarówno osoby pełno-, jak i niepełnosprawne, praktycy i teoretycy, humaniści i inżynierowie. Tworzy tym samym przestrzeń i pozytywny klimat do podejmowania zmian edukacyjnych w polskiej szkole, co jest niezmiernie istotne, zwłaszcza w kontekście postępującej inkluzji osób niepełnosprawnych.

Źródło : ksiegarnia.pwn.pl

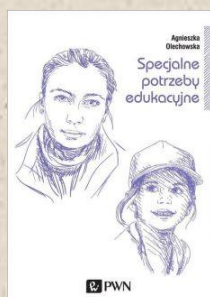
Jak zapewnić swojemu dziecku najlepszy start : edukacja i rozwój zgodne z naturalnymi potrzebami przedszkolaka / Anita Janeczka-Romanowska, Mikołaj Marcela. - Warszawa : Muza, 2021 Sygn. W 83408, W 83532

W jakim wieku posłać dziecko do przedszkola i na co zwrócić uwagę przy jego wyborze? Czy warto inwestować w zajęcia dodatkowe? O co pytać wychowawców w przedszkolu? Jak znaleźć dla dziecka równowagę między nauką a zabawą? To tylko niektóre z pytań, które zadają sobie rodzice każdego z maluchów.

A może najważniejsze jest to, aby najpierw uświadomić sobie, że życie to nie wyścig. Że tak naprawdę nie ma w nim żadnego startu, ani tym bardziej żadnej mety. Dopiero zbudowanie bliskiej relacji ze swoim dzieckiem pozwala skutecznie wspierać je w procesie uczenia się, zgodnie z jego naturalnymi potrzebami.

Rewolucyjna książka psycholog dziecięcej Anity Janeczek-Romanowskiej i eksperta od metod nauczania Mikołaja Marcelli to najlepsza inwestycja w rozwój twojego dziecka. Oprócz szeregu praktycznych przedszkolnych porad i podsumowania najnowszych badań naukowych, nie pozwala nam zapomnieć kluczowej prawdy: najważniejsze, z czym może wystartować w życiu dziecko to szczęśliwe dzieciństwo!

Powyższy opis pochodzi od wydawcy.

Specjalne potrzeby edukacyjne /Agnieszka Olechowska. -
Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2016 Sygn. W 76926, P
75988

Książka Agnieszki Olechowskiej to interdyscyplinarne kompendium wiedzy o specjalnych potrzebach edukacyjnych, przydatne nauczycielom i innym profesjonalistom, rodzicom oraz studentom przygotowującym się do pracy w przedszkolu i w szkole. Autorka omówiła w niej teorię oraz praktykę kształcenia dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, odwołując się do polskich realiów, procedur oraz obowiązujących regulacji prawnych. Nakreśliła nowe kierunki rozwoju systemu edukacji – uniwersalne projektowanie w edukacji oraz zarządzanie różnorodnością w szkole. Szczegółowo przedstawiła przyczyny, objawy oraz możliwości dostosowania wymagań edukacyjnych i pomocy dydaktycznych dla dzieci doświadczających:

- niepełnosprawności intelektualnej oraz ruchowej
- uszkodzeń słuchu i wzroku
- niedostosowania społecznego
- specyficznych trudności w uczeniu się
- zaburzeń komunikacji językowej
- chorób przewlekłych (epilepsji, cukrzycy, astmy, mukowiscydozy i innych)
- sytuacji kryzysowych lub traumatycznych
- niepowodzeń edukacyjnych
- zaniedbań środowiskowych
- trudności adaptacyjnych
- autyzmu

Źródło: empik.pl

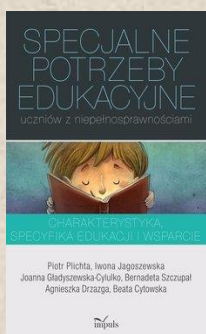

Specjalne potrzeby edukacyjne ucznia w praktyce życia szkolnego / red. Barbara Wolny, Małgorzata Lis. - Łódź : Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej, 2018. Sygn. **W 79461**

Prowadzony przez autorów dyskurs o charakterze pedagogicznym zwraca uwagę na potrzebę odpowiedniego podejścia pedagogicznego do dziecka i jego rodziny, przygotowania warsztatu pracy i właściwej organizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego dziecka.

Redaktorom publikacji udało się zgromadzić artykuły autorów o nowatorskim spojrzeniu na prezentowaną problematykę obejmującą ucznia zdolnego, niepełnosprawnego i przewlekle chorego. Zaprezentowane w publikacji artykuły sygnalizują ważne od strony pedagogicznej problemy dotyczące m.in. nieadekwatnych osiągnięć szkolnych uczniów zdolnych, kreatywności czy szeroko rozumianej niepełnosprawności (z recenzji ks. prof. Andrzeja Gretkowskiego).

Źródło: wydawnictwo.ahe.lodz.pl

Specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z niepełnosprawnościami: charakterystyka, specyfika edukacji i wsparcie / Piotr Plichta, Iwona Jagoszewska, Joanna Gładyszewska-Cylulko, Bernadeta Szczupał, Agnieszka Drzazga, Beata Cytowska. - Kraków : Oficyna Wydawnicza Impuls, 2017. Sygn. **W 77717**

Autorzy publikacji: Gładyszewska-Cylulko Joanna, Cytowska Beata, Drzazga Agnieszka, Jagoszewska Iwona, Plichta Piotr i Szczupał Bernadeta. Niniejsze opracowanie prezentuje specyfikę pracy i wsparcia w odniesieniu do uczniów z niepełnosprawnościami, o różnych potrzebach edukacyjnych. Choć każdy z rodzajów niepełnosprawności wymaga nieco innych oddziaływań terapeutyczno-edukacyjnych, to niektóre zjawiska występujące w przestrzeni szkolnej dotyczą wszystkich przedstawianych grup. Jednym z nich jest agresja rówieśnicza i przemoc (bullying). Temu tematowi została poświęcona pierwsza część monografii. Osoby z niepełnosprawnościami niekiedy występują w roli agresorów, ale częściej stają się ofiarami. Znajomość mechanizmów agresywnych realizowanych za pomocą nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (agresja elektroniczna i cyberbullying), a także zasad i praktycznych wskazówek odnośnie do postępowania profilaktycznego w sytuacji narażenia na przemoc może być pomocna dla pedagogów

pracujących z osobami będącymi podmiotem niniejszej publikacji. W książce przybliżone zostały też zagadnienia dotyczące uczniów z niepełnosprawnością intelektualną oraz z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Poruszono problemy wynikające ze specyfiki funkcjonowania tych dzieci, ujawniające się w sytuacji diagnozy, konstruowania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych, doboru metod ich edukacji, rehabilitacji i wsparcia.

Omówiono również kwestię pomocy rodzinie udzielanej przez szkołę oraz zasady współpracy pomiędzy tymi dwoma rodzajami otoczenia społecznego mającej na celu dobro dziecka. W dalszej części opracowania przedstawione zostały problemy uczniów z wadami wzroku i słuchu w kontekście działań ułatwiających ich edukację. Przybliżono wątki związane ze zmianami w zakresie regulacji prawnych, a także form kształcenia. Wszystkie problemy omawianych grup analizowano w odniesieniu do specyfiki ich funkcjonowania w różnych sferach rozwoju. Warto podkreślić w tym miejscu, że choć w szkołach ogólnodostępnych populacja osób z niepełnosprawnością wzrokową i słuchową jest liczna (zwłaszcza osób słabowidzących i słabosłyszących), to niewiele publikacji przybliży zagadnienia ich potrzeb w zakresie kształcenia i wychowania. Niniejsza monografia uzupełnia tę lukę, ułatwiając zrozumienie funkcjonowania uczniów z zaburzeniami widzenia i słyszenia. W obliczu trudności edukacyjnych może to sprzyjać efektywnemu wykorzystywaniu konkretnych metod postępowania omówionych w tej publikacji, jak też stymulować pedagogów do wynajdywania własnych sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych związanych ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi uczniów z wadami wzroku i słuchu. W publikacji poruszono również problematykę funkcjonowania dzieci przewlekle chorych w roli uczniów.

Choroba przewlekła została tu potraktowana jako sytuacja trudna, wywołująca wiele negatywnych emocji i stanów psychicznych. Jednocześnie podkreślono wartość wsparcia społecznego w minimalizowaniu ograniczeń wynikających z tego rodzaju choroby. Na zakończenie książki ukazano sylwetkę dziecka z niepełnosprawnością ruchową oraz swoistość jego kształcenia i wychowania, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności zaspokajania potrzeby wyrażania siebie i porozumiewania się z innymi poprzez alternatywne i wspomagające formy komunikacji. Serdecznie zapraszamy do lektury! Autorzy

Powyższy opis pochodzi od wydawcy.

Specjalne potrzeby edukacyjne w praktyce pedagogicznej : wybrane obszary i rozwiązania / Renata Gardian-Miałkowska, Ewa Weremczuk, Natalia Przybysz-Zaremba. - Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2020. Sygn. **P 82725**

Monografia pod względem praktycznym stanowi cenny przewodnik do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, których z roku na rok przybywa coraz więcej. Dla wielu nauczycieli (szczególnie debiutujących w praktyce pedagogicznej) jest doskonałym vademecum łączącym wiedzę z praktyką, co tym samym znacznie ułatwi im przejście przez doświadczane zmagania w bezpośredniej pracy z uczniami objętymi specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Ponadto stanowi wartościowy materiał dla pedagogów, psychologów, a przede wszystkim nauczycieli, rodziców oraz studentów kierunku pedagogika.

Prof. dr hab. Izabela Bienkowska

Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w refleksji i działaniu nauczyciela : wybrane zagadnienia / Jolanta Dyrda, Helena Iwo, Katarzyna Materny. - Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2020. Sygn. **W 83494**

Dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi stanowi ważny i coraz częściej spotykany podmiot w rzeczywistości edukacyjnej. Czy współczesna szkoła, realizując kluczowe dla edukacji kompetencje, jest dla niego szansą rozwoju? W jaki sposób nauczyciel może stać się inspiratorem procesu uczenia się dziecka z dysfunkcjami - to zasadnicze pytania, jakie zostały postawione w książce. Szkoła - nauczyciel - uczeń: trzy obszary refleksji nad dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w szkole ogólnodostępnej - jak nauczać skutecznie?

Dziecko z dysfunkcją słuchu: "zdarzenie krytyczne" dla praktyki pedagogicznej
Specyficzne trudności w uczeniu się jako przyczyna niepowodzeń szkolnych

Źródło: ksiegarnia.pwn.pl

Zabawy i ćwiczenia na cały rok : propozycje do pracy z dziećmi młodszymi o specjalnych potrzebach edukacyjnych / Anna Franczyk, Katarzyna Krajewska. - Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2019. Sygn. W 80469

Książka przeznaczona jest przede wszystkim dla nauczycieli i terapeutów pracujących z dziećmi z porażeniem mózgowym, z zaburzeniami emocjonalnymi, z zaburzeniami z zakresu motoryki, mowy, myślenia pojęciowego, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym i niesprawnymi ruchowo. Zebrane i opisane w tej publikacji zabawy i ćwiczenia są dużą pomocą w zwalczaniu wszelkich deficytów rozwojowych dzieci młodszymi o specjalnych potrzebach edukacyjnych; mogą być wykorzystane zarówno w pracy indywidualnej z dzieckiem, jak też stanowić część zajęć z mniejszymi grupami dzieci.

Priorytetowym celem opracowanej pozycji jest pomoc w umożliwieniu dzieciom niepełnosprawnym zdobycia wiedzy i umiejętności na miarę ich możliwości, w warunkach przedszkola ogólnodostępnego, kształtowanie właściwych interakcji międzyosobowych, kształtowanie postaw otwartości i samoakceptacji.

Źródło: taniaksiazka.pl

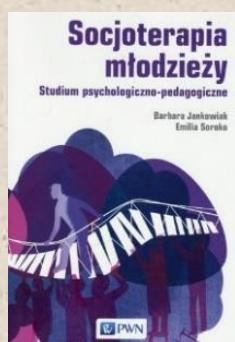
Artykuły z czasopism

1. Etap edukacji a szanse na wsparcie w ocenie nauczycieli realizujących specjalne potrzeby edukacyjne uczniów / Anna Ozga. Wychowanie Na Co Dzień. - 2015, nr 6, 3-7
2. Szkoła otwarta na wszystkich / Włodzimierz Kaleta. Dyrektor Szkoły. 2020, nr 4, s. 82-85
3. Dostosowanie do potrzeb uczniów / Anna Zych. Dyrektor Szkoły. - 2020, nr 12, s. 51-54
4. Współczesna szkoła wobec specjalnych potrzeb edukacyjnych / Kinga Solewicz. Język Polski w Szkole Podstawowej. - 2018/2019, nr 2, s. 7-19
5. Czym jest edukacja włączająca? / Magdalena Mikoś-Korzeń. Monitor Dyrektora Szkoły. - 2018, nr 1 (79), s. 54-57
6. Koncepcje, modele i możliwości pracy z uczniem zdolnym / Marta Bolińska. Język Polski w Szkole Podstawowej. - 2018/2019, nr 3, s. 7-19

7. Edukacja lingwistyczna dzieci o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych na zajęciach z języka obcego - wyzwania w edukacji zdalnej / Agnieszka Bojarczuk-Tüncer. *Edukacja Wczesnoszkolna*. - 2020/2021, nr 1, s. 65-76
8. Rozpoznawanie potrzeb edukacyjnych uczniów / Beata Bryś. *Dyrektor Szkoły*. - 2013, nr 5, s. 52-59
9. O specjalnych potrzebach edukacyjnych ucznia zdolnego / Aneta Paszkiewicz. *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze*. - 2011, nr 6, s. 20-26
10. Prawidłowa diagnoza ucznia : diagnoza indywidualnych potrzeb oraz możliwości psychofizycznych i edukacyjnych ucznia / Małgorzata Łoskot. *Głos Pedagogiczny*. - 2015, nr 1, s. 46-49
11. Dostosowanie warunków sprawdzianu lub egzaminu do indywidualnych potrzeb psychofizycznych ucznia / Aleksandra Kubala-Kulpińska. *Doradca Dyrektora Szkoły*. - 2014, nr 2, s. 42-45
12. Specjalne potrzeby edukacyjne w literaturze przedmiotu i przepisach prawa / Marta Bolińska. *Język Polski w Szkole Podstawowej*. - 2018/2019, nr 2, s. 20-37
13. Wyrównywanie szans edukacyjnych w praktyce / Małgorzata Łoskot. *Głos Pedagogiczny*. - 2016, nr 5, s. 20-24
14. Współczesna szkoła wobec specjalnych potrzeb edukacyjnych / %c Kinga Solewicz. *Język Polski w Szkole Podstawowej*. - 2018/2019, nr 2, s. 7-19
15. Fascynujący Świat Nauki, czyli praca metodą projektu dla zdolnych uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych / Marta Bolińska. *Język Polski w Szkole Podstawowej*. - 2018/2019, nr 3, s. 49-61

WSPARCIE PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE UCZNI

Wydawnictwa zwarte

Socjoterapia młodzieży / Barbara Jankowiak, Emilia Soroko. - Warszawa : PWN 2021. Sygn. **W 83919**

Książka *Socjoterapia młodzieży. Studium psychologiczno-pedagogiczne* to kompendium wiedzy na temat tej formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej skierowanej do młodzieży z grup ryzyka.

Czytelnik znajdzie tu:

- Charakterystykę adolescencji jako okresu przejścia między dzieciństwem a dorosłością oraz określenie zadań rozwojowych młodzieży.
- Opis socjoterapii jako szczególnej formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej, lokującej się między modelami zdrowia i zaburzeń.
- Informacje na temat diagnozowania w socjoterapii jako wieloaspektowego i celowego procesu zbierania informacji, stawiania hipotez diagnostycznych oraz ich weryfikacji.
- Analizę socjoterapii jako sposobu pomagania w drodze uruchamiania procesu grupowego i aktywowania czynników pomocowych.
- Wiedzę na temat pożądanych cech socjoterapeuty: kompetencji psychologiczno-pedagogicznych, diagnostycznych, pomocy grupowej, pracy pomocowej z młodzieżą, autoedukacyjnych i moralnych, a także tożsamości zawodowej socjoterapeuty.

Powyższy opis pochodzi od wydawcy.

Diagnoza psychologiczna dla potrzeb edukacji : standardy dla psychologów pracujących w poradniach psychologiczno-pedagogicznych / Grażyna Krasowicz-Kupis, Katarzyna Wiejak, Maja Filipiak, Katarzyna Gruszczyńska. -Gdańsk : Harmonia Universalis - Grupa Wydawnicza Harmonia 2019.Sygn. **W 81623**

Niniejsza publikacja wpisuje się w [...] nurt działań skupionych wokół profesjonalizacji zawodu psychologa. Zasadniczym celem powstania tej książki jest zaprezentowanie psychologom zatrudnionym w poradniach psychologiczno-pedagogicznych oraz dyrektorom tychże ośrodków dokumentu Standardy diagnozy psychologicznej w edukacji dla psychologów pracujących w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i szkołach wraz z komentarzami, które w założeniu mają ułatwić zgodne z intencją autorów rozumienie samej treści standardów, a także stanowią wskazówki na temat sposobów ich zastosowania w praktyce.

Powyższy opis pochodzi od wydawcy.

Społeczne i jednostkowe konteksty pomocy, wsparcia społecznego i poradnictwa. T. 1, Koncepcje, dyskursy, inspiracje / redakcja naukowa Magdalena Piorunek. - Poznań : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza 2018. Sygn. W 81623

Problematyka podjęta w książce koncentruje się wokół działań pomocowych i interwencyjnych adresowanych do różnych grup potrzebujących. W warunkach dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości społecznej naturalne wydaje się szukanie wsparcia, pomocy, poradnictwa. W każdej niemal dziedzinie życia obserwujemy przejawy aktywności specjalistów od pomagania – doradców, konsultantów, trenerów, terapeutów, mentorów, tutorów, coachów, zarówno profesjonalistów, jak i osób działających w układach nieformalnych. Wiąże się to często z rosnącym zapotrzebowaniem jednostek nieradzących sobie w różnych wymiarach życia, objętych rzeczywistością czy zagrożonych potencjalną marginalizacją i społecznie wykluczanych oraz aktywnością jednostek zmotywowanych do optymalizowania, z uwzględnieniem posiadanych i rozwijanych zasobów swojego funkcjonowania w różnych obszarach. Autorzy poszczególnych rozdziałów przyglądają się zjawisku pomagania w perspektywie pomagających i wspomaganych. Poddają interdyscyplinarnemu, interparadygmatycznemu oglądowi potrzeby, kompetencje, cechy, właściwości i uwarunkowania wzajemnych relacji między tymi podmiotami. Koncentrują się na koncepcjach teoretycznych, dyskusjach, analizach wyników weryfikacji empirycznych i wynikających z nich inspiracjach istotnych dla dokonywania pogłębionego oglądu rzeczywistości społecznej i miejsca w niej działań z zakresu pomocy, wsparcia społecznego, poradnictwa.

Źródło: empik.com

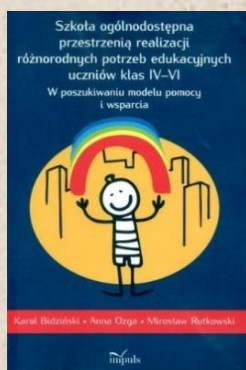
Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi : pomoc psychologiczno-pedagogiczna, dostosowanie wymagań /

Kazimierz Słupek. – Gdańsk :Wydawnictwo Harmonia 2018. Sygn.W 79485

Książka ta adresowana jest do nauczycieli i specjalistów chcących uporządkować swoją wiedzę na temat specyfiki funkcjonowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, form i metod pracy pozwalających zindywidualizować wobec nich wymagania, a także procedur udzielania im pomocy

psychologiczno-pedagogicznej i możliwości formalnych, jakie stwarza system oświatowy dla wyrównywania szans edukacyjnych. Dodatkowo książka zawiera propozycję arkuszy służących opracowaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia i indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego (IPET) dla dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

Źródło: ksiegarnia.pwn.pl

Szkoła ogólnodostępna przestrzenią realizacji różnorodnych potrzeb edukacyjnych uczniów klas IV-VI : w poszukiwaniu modelu pomocy i wsparcia /Karol Bidziński, Anna Ozga, Mirosław Rutkowski. - Kraków : Impuls 2019. Sygn. W 82237

Książka składa się z trzech części: wprowadzenia teoretycznego, metodologii i wyników badań.

W części I zawarto rozważania ogólnoteoretyczne, które naszym zdaniem pomogą zrozumieć dylematy wspierania i wspomagania rozwoju dzieci z różnorodnymi potrzebami w szkole ogólnodostępnej. To między innymi kontekst edukacji dla wszystkich, w tym włączającej, nowe strategie organizacji przestrzeni edukacyjnej, konieczność uwspółcześnienia i rewaloryzacji tradycyjnych kategorii edukacji.

Część II opisuje założenia badań sondażowych i szczegóły przebiegu procesu badawczego, którym objęto 39 szkół województwa świętokrzyskiego.

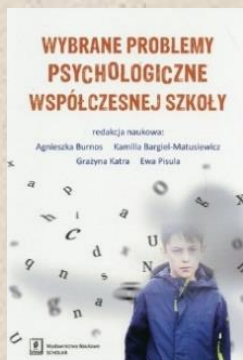
Część III, najobszerniejsza, składająca się z 6 rozdziałów, prezentuje analizy i interpretacje wraz z próbą odpowiedzi na 5 grup problemów badawczych. Są to:

1. Organizacja i realizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej i innych form wsparcia oraz wspomaganie edukacyjnego uczniów klas IV–VI szkoły podstawowej.
2. Sposoby dostosowywania wymagań edukacyjnych dla uczniów w trakcie zajęć dydaktycznych.
3. Szkolni wykonawcy działań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej – ich kwalifikacje i kompetencje, doświadczane trudności oraz wsparcie.
4. Uwarunkowania środowiskowe wspierania i wspomaganie rozwoju uczniów.
5. Uwarunkowania osobowe wspierania i wspomaganie rozwoju uczniów.

Część tę kończy rozdział zawierający podsumowanie wyników badań oraz postulaty dla praktyki. Są one skoncentrowane na trzech ważnych dla współczesnej szkoły kwestiach: potrzebie wzmocnienia zasobów osobowych, materialnych i środowiskowego wsparcia w skuteczniejszym realizowaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,

(re)konstrukcji modeli pomocy i wsparcia oraz optymalizacji rozwiązań systemowych prowadzących do wspierania, a także wspomaganie uczniów klas IV–VI w realizacji indywidualnych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych.

Źródło: lubimyczytac.pl

Wybrane problemy psychologiczne współczesnej szkoły /
redakcja naukowa: Agnieszka Burnos, Kamilla Bargiel-Matusiewicz, Grażyna Katra, Ewa Pisula. - Warszawa :
Wydawnictwo Naukowe Scholar 2021. Sygn. **W 83922**

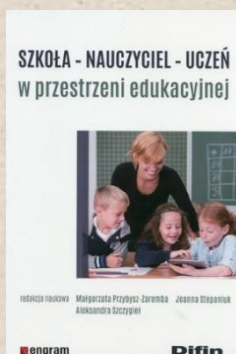
Autorzy książki podejmują fundamentalne zagadnienia dotyczące psychologicznych aspektów funkcjonowania współczesnej szkoły w czterech blokach tematycznych:

- wspieranie ucznia w procesie przyswajania wiedzy, analiza czynników sprzyjających i niekorzystnych
- wspieranie ucznia w rozwoju emocjonalnym i społecznym
- sylwetka ucznia
- analiza zjawiska przemocy oraz propozycje przeciwdziałania.

Autorzy są zarówno naukowcami, badaczami, jak i specjalistami praktykami w swoich dziedzinach, co pozwoliło im nie tylko na przedstawienie najnowszej wiedzy psychologicznej, lecz także na zilustrowanie omawianych zagadnień realnymi przykładami z praktyki szkolnej. Dzięki temu monografia nabrała bardzo żywego, bezpośredniego charakteru. Ogromnym jej atutem jest również omówienie szerokiej gamy programów profilaktyczno-wychowawczych, ułatwiających pedagogom i psychologom odnoszenie się do takich zjawisk jak doświadczenie przemocy, stygmatyzacja, samotność, trudności w funkcjonowaniu rodzin, zagrożenia dla zdrowia związane z używaniem substancji psychoaktywnych czy niewłaściwe nawyki żywieniowe.

z recenzji dr hab. Elżbiety Turskiej, profesor Uniwersytetu Śląskiego

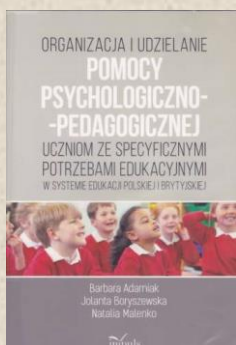
Źródło: scholar.com.pl

Szkoła - nauczyciel - uczeń w przestrzeni edukacyjnej = School - teacher - student in educational space / redakcja naukowa Magdalena Przybysz-Zaremba, Joanna Stepaniuk, Aleksandra Szczygieł. - Warszawa : Difin 2020. Sygn. **W 82085, W 82450**

Monografia stanowi zbiór tekstów skoncentrowanych wokół dyskusji na temat szkoły, nauczyciela oraz kształcenia ustawicznego. Adresowana jest do pedagogów, nauczycieli, wychowawców, rodziców i opiekunów dzieci i młodzieży, również ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Tematyka monografii stanowi także przyczynek do podjęcia cyklu debat i dyskusji na temat roli i zadań szkoły, wizerunku współczesnego nauczyciela, a także miejsca ucznia (dziecka) w procesie edukacyjnym realizowanym w warunkach dynamicznych przeobrażeń społecznych i zmian technologicznych. Wierzymy zatem, że prezentowana publikacja przyczyni się do nowego spojrzenia zarówno na szkołę, nauczyciela, jak i najważniejszy podmiot procesu edukacji, a więc ucznia.

Źródło: ksiegarnia.difin.pl

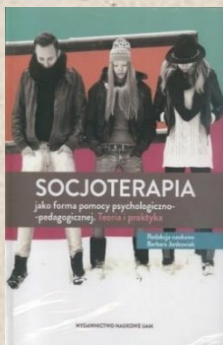

Organizacja i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi w systemie edukacji polskiej i brytyjskiej / Barbara Adamiak, Jolanta Boryszewska, Natalia Malenka. - Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls" 2017. Sygn. **W 79524**

Publikacja jest wartościowym i potrzebnym na rynku edukacyjnym kompendium interdyscyplinarnej wiedzy ujmującej złożoność kwestii składających się na wspieranie psychologiczno-pedagogiczne dziecka i jego rodziny. [...] Zaprezentowano w niej wyniki badań o różnorodnej orientacji i metodologii, dotyczących nie tylko organizacji wspomagania, ale także opinii nauczycieli na temat funkcjonowania obowiązujących rozwiązań w Polsce [...] W książce przedstawione są również metody wsparcia stosowane w Anglii i Walii, które godziłoby się wprowadzić w naszym kraju. [...] Wszystkie informacje są cenne z punktu widzenia doskonalenia pracy systemu wspomagania i uczniów, i samych pedagogów. Pozyskane przez Autorki wiadomości są szczegółowe i przydatne w praktyce – powinny być udostępnione polskim władzom oświatowym w celu wypracowania przezeń odpowiednich dyrektyw o wymiarze prakseologicznym.

Powyższy opis pochodzi od wydawcy.

Socjoterapia jako forma pomocy psychologiczno-pedagogicznej : teoria i praktyka / red. nauk. Barbara Jankowiak. - Poznań : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza 2016. Sygn. W 77088

Opracowanie zawiera artykuły wpisujące się w interdyscyplinarny dyskurs na temat współczesnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Oś narracji stanowi zjawisko socjoterapii: definicje pojęcia, funkcje, znaczenie oraz stosowane metody i techniki. W zbiorze znalazły się rozważania teoretyczne, a analizy także o charakterze empirycznym, związane z praktyką pracy pomocowej. W części pierwszej przedstawiono rozmaite definicje socjoterapii, diagnozę, opis czynników pomocowych oraz kompetencji socjoterapeuty. W artykułach podjęta została problematyka zdrowia, optymizmu i kształtowania sił charakteru w socjoterapii oraz ukazano psychodynamiczne rozumienie tej formy pomocy. Wskazano także na znaczenie działań pomocowych w kontekście wyzwań współczesności. W części drugiej zaprezentowano możliwości zastosowania socjoterapii w pracy z dziećmi z niepełnosprawnością intelektualną, osobami niedostosowanymi społecznie oraz scharakteryzowano specyficzne metody możliwe do wykorzystania w socjoterapii, takie jak: arteterapia, animaloterapia, relaks i wizualizacja, muzykoterapia, coaching, gra autobiograficzna.

Źródło: pess.amu.edu.pl

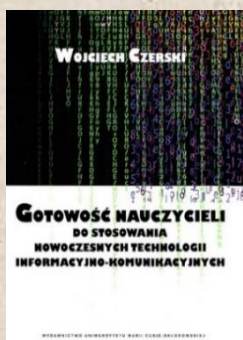
Artykuły z czasopism

1. Szkolna pomoc psychologiczno-pedagogiczna : fakty i mity / Łoskot Małgorzata / Głos Pedagogiczny. - 2020, nr 11(120), s. 5-9
2. Rywalizacja na zajęciach z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej / Łoskot Małgorzata / Głos Pedagogiczny. - 2020, nr 5 (116), s. 41-43
3. Nieprawidłowości w dokumentowaniu udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej / Łoskot Małgorzata / Monitor Dyrektora Szkoły. - 2021, nr 1 (108), s. 26-30
4. Realizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole - założenia systemowe a rzeczywistość edukacyjna / Kanclerz Bożena / Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2020, nr 3, s. 16-25
5. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w arkuszu organizacyjnym na rok szkolny 2021-2022 / Łoskot Małgorzata / Monitor Dyrektora Szkoły. - 2021, nr 3 (110), s. 41-45

6. Nieprawidłowości w organizacji i udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom objętym kształceniem specjalnym w przedszkolu / Łoskot Małgorzata / Monitor Dyrektora Przedszkola. - 2021, nr 2 (118), s. 20-23
7. Udzielanie wsparcia rodzicom w czasie ograniczenia funkcjonowania szkół / Łoskot Małgorzata / Głos Pedagogiczny. - 2020, nr 4 (115), s. 34-36
8. Wykaz uczniów wymagających wsparcia psychologiczno-pedagogicznego / Monitor Dyrektora Szkoły. - 2020, nr 12 (107), s. 38-39
9. Pomoc poradni / Szczepkowska Katarzyna / Dyrektor Szkoły. - 2021, nr 2, s. 45
10. Relacje i emocje po pandemii / Kaczan Radość, Rycielski Piotr / Dyrektor Szkoły. - 2021, nr 8, s. 74-76
11. Epidemia szansą na zmianę / Grzelak, Szymon (wychowanie, profilaktyka) / Wychowawca. - 2021, nr 6, s. 23-25
12. Udzielanie wsparcia rodzicom w czasie ograniczenia funkcjonowania szkół / Łoskot Małgorzata / Biologia w Szkole. - 2020, nr 3/4, s. 30-32
13. Jak rozmawiać z rodzicami nieprzekonanymi do pomocy psychologiczno-pedagogicznej? / Łoskot Małgorzata / Głos Pedagogiczny. - 2020, nr 5 (116), s. 38-40
14. Ocena efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniowi / Łoskot Małgorzata / Głos Pedagogiczny. - 2021, nr 5 (124), s. 6-9
15. Diagnoza funkcjonalna jako standard pomocy psychologiczno-pedagogicznej - od założeń teoretycznych do praktyki diagnostyczno-terapeutycznej / Knopik Tomasz, Oszwa Urszula, Domagała-Zyśk Ewa, Kwartalnik Pedagogiczny. - 2019, nr 2, s. 163-175

WYKORZYSTANIE NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNYCH W SPOSÓB PRZEMYŚLANY I BEZPIECZNY

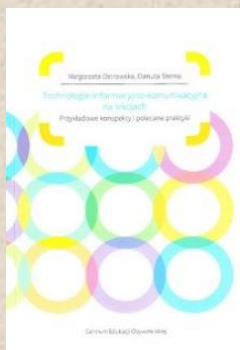
Wydawnictwa zwarte

Gotowość nauczycieli do stosowania nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych / Wojciech Czerski. - Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej 2017. Sygn. **W 78079**

W ostatnich latach z prawdziwą satysfakcją odnotować trzeba wzrost liczby prac dotyczących edukacyjnych konsekwencji rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych, zwłaszcza że rosnącej liczbie publikacji towarzyszy poszerzenie pola badań i refleksji oraz - co istotne - dbałość o ich poziom merytoryczny. [...] W tym "modnym" kierunku dociekań mieści się książka Wojciecha Czerskiego. [...] Praca powinna okazać się atrakcyjna dla tych pedagogów i nauczycieli, którzy w imię własnych pasji informatycznych czy medialnych, świadomi rosnącej roli technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz ich znaczenia dla kształtu współczesnej edukacji w Polsce, podejmują trud racjonalnego i efektywnego wykorzystania mediów cyfrowych w swej pracy zawodowej dla dobra powierzonych ich pieczy dzieci i młodzieży.

Źródło: ibuk.pl

Technologie informacyjno-komunikacyjne na lekcjach : przykładowe konspekty i polecane praktyki / Małgorzata Ostrowska, Danuta Sterna. - Warszawa : Centrum Edukacji Obywatelskiej 2015. Sygn, **W 75012, P 75013**

Książka Małgorzaty Ostrowskiej i Danuty Sterny Technologie informacyjno- -komunikacyjne na lekcjach. Przykładowe konspekty i polecane praktyki stanowi zachętę do stosowania TIK w szkole: twórczego, aktywizującego uczniów i nawiązującego do celów nauczania. Autorki pokazują, jak tworzyć konspekt lekcji, aby efektywnie wykorzystywać nowoczesne technologie,

a jednocześnie realizować zasady oceniania kształtującego. Omawiają różne modele stosowania TIK w szkole i kryteria, jakimi warto się przy tym kierować.

Autorki opierają się na scenariuszach lekcji i dobrych praktykach wykorzystania TIK na lekcjach przedmiotowych i w organizacji pracy szkoły, powstałych w ramach programu Aktywna edukacja. Program ten był realizowany przez Centrum Edukacji Obywatelskiej w latach 2012–2015. Wzięli w nim udział nauczyciele i nauczycielki pracujący w szkołach w całej Polsce – to właśnie oni stworzyli omawiane konspekty lekcji i dobre praktyki. Efekty ich pracy prezentujemy w książce i na dołączonej do niej płycie.

Źródło: Powyższy opis pochodzi od wydawcy.

Mobilnie, interaktywnie, kompetentnie : usługi, media i technologie informacyjno-komunikacyjne w nowoczesnej bibliotece / pod redakcją naukową Mai Wojciechowskiej oraz Magdaleny Cyrklaff-Gorczyca. - Warszawa : Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP 2019. Sygn. **W 82068**

Oddawana do rąk Czytelników publikacja ma na celu zwrócenie uwagi na wielowymiarowy charakter usług i organizację pracy współczesnych bibliotek różnych typów. Doświadczenia pierwszych dwóch dekad XXI wieku pokazały, że rola bibliotek w procesie społecznego komunikowania się nieustannie ewoluuje. Wielość funkcji tych instytucji – począwszy od informacyjnej, edukacyjnej, przez rozrywkową i estetyczną, a skończywszy na integracyjnej i substytutowej – prowokuje do nadążania za zmianami w potrzebach czytelników i przekształcania oferty w bardziej adekwatną i aktualną. Z księżnicy, która gromadzi, opracowuje i udostępnia zbiory, biblioteka, w szczególności publiczna i powoli także akademicka, przekształcają się w ośrodki kultury, które dbają o budowanie pozytywnych relacji z otoczeniem społecznym i gospodarczym. Oczekiwania społeczeństwa i rozwój technologii informacyjno-komunikacyjnych spowodowały pojawianie się nowych form usług jak na przykład rent a librarian czy dostosowanie tradycyjnych form korzystania z katalogów do wersji mobilnej. Te i wiele innych aspektów funkcjonowania współczesnych bibliotek w Polsce, jak i zagranicą, będą wybrzmiewały w polecanej Państwu publikacji.

Źródło: lubimyczytac.pl

Człowiek w świecie obrazów / pod redakcją Grażyny Penkowskiej.
- Gdańsk : Katedra, Wydawnictwo Naukowe 2020. Sygn. **W 82363**

Trudno nie zauważyć wiodącej roli obrazu w dzisiejszym świecie. Współczesna kultura ma wyraźnie audiowizualny charakter. Obraz towarzyszy człowiekowi od urodzenia i staje się wraz z dorastaniem coraz bardziej potrzebny. Największy wpływ na rozwój wizualności mają współczesne media, głównie telewizja, internet i media mobilne. Do czasu powstania nowych mediów wytwarzanie i dystrybucja obrazów nie było tak dostępne, jak w dobie mediów cyfrowych. [...] Celem podjęcia przez autorów książki tej tematyki było zwrócenie uwagi na palące niedostatki edukacyjne w zakresie analizowania znaczenia obrazów przy jednoczesnym masowym ich wykorzystywaniu we wszystkich obszarach życia. Audiowizualny charakter współczesnej kultury oraz rozwój technologii informacyjno-komunikacyjnych sytuuje komunikacyjny charakter wizualności co najmniej na równi z tekstem pisanym i mówionym.

Źródło: nowaksiegarnia.pl

Q edukacji cyfrowej / Marlena Plebańska, Aleksandra Szyller, Małgorzata Sieńczewska. - Warszawa : Difin 2020. Sygn. **W 82442, W 82079**

Celem książki jest kompleksowa analiza wykorzystania technologii cyfrowych w szkołach na wszystkich poziomach edukacyjnych oraz wypracowanie na jej podstawie rekomendacji w zakresie metod, form oraz narzędzi pracy niezbędnych w procesach dydaktycznych realizowanych z wykorzystaniem technologii cyfrowych. Publikacja opiera się na wynikach największego polskiego badania Polska Szkoła w Dobie Cyfryzacji. Książka odnosi się do całego środowiska szkolnego, obejmującego uczniów, nauczycieli, rodziców, kadre zarządzającą. Bowiern potrzeby, oczekiwania oraz możliwości środowiska szkolnego kształtują poziom wdrożenia, wykorzystania oraz rozwoju technologii cyfrowych w szkołach.

Źródło: ksiegarnia.difin.pl

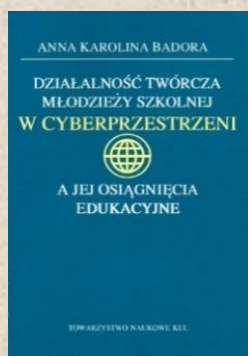
Jak nie zgubić dziecka w sieci? / Zyta Czechowska, Mikołaj Marcela. - Warszawa : Muza 2021. Sygn. **W 83900**

Czy zabraniać dziecku grać w gry komputerowe? Czy ograniczać czas ekranowy? Jakie pułapki czyhają na dziecko w internecie? Na czym polega współczesne cyfrowe dzieciństwo i czym jest cyfrowe rodzicielstwo? Jak nowe technologie zmieniają nas samych i świat

wokół nas? Jak wpływają na sposób, w jaki się uczymy? I przede wszystkim: jak nie zgubić swojego dziecka w sieci?

Książka Zyty Czechowskiej, Nauczycielki Roku 2019, oraz Mikołaja Marceli, eksperta w dziedzinie nauczania, udzieli odpowiedzi na te i wiele innych pytań. Dostarczy wiedzy o zaletach i wadach nowych technologii oraz praktycznych rozwiązań, dzięki którym ograniczycie zagrożenia związane z internetem i uczynicie cyfrowy świat sprzymierzeńcem w procesie efektywnej edukacji i rozwoju swoich dzieci.

Źródło: www.empik.com

Działalność twórcza młodzieży szkolnej w cyberprzestrzeni a jej osiągnięcia edukacyjne / Anna Karolina Badora. - Lublin : Towarzystwo Naukowe KUL copyright 2019. Sygn. **W 81821**

Głównym celem publikacji jest analiza związków i zależności między działalnością twórczą młodzieży szkolnej w cyberprzestrzeni a jej osiągnięciami edukacyjnymi w świetle literatury i własnych badań empirycznych oraz opracowanie teoretycznych podstaw pedagogii twórczości w cyberprzestrzeni w kontekście teorii pedagogiki personalistycznej i praktycznych wskazań pedagogicznych. Praca wpisuje się w pedagogikę kultury, pedagogikę personalistyczną, pedagogikę twórczości, pedagogikę szkolną. Wybraną problematykę badań podjęto przez wzgląd na brak dotychczasowych badań w zakresie działalności twórczej młodzieży w cyberprzestrzeni. Internet i jego rozrastająca się przestrzeń towarzyszą kolejnym pokoleniom już od kilkunastu lat, a mimo to nadal jest to obszar w niedostatecznym stopniu zbadany przez psychologów i pedagogów.

Źródło: ksiegarnia.pwn.pl

Edukacja - relacja - zabawa : wieloaspektowość internetu w wymiarze bezpieczeństwa dzieci i młodzieży : obszary : internet - konteksty społeczne i prawne, internet - wybrane aspekty ochrony dzieci i młodzieży / redakcja naukowa Agnieszka Wrońska, Rafał Lew-Starowicz, Anna Ryweczyńska ; [współpraca: Agnieszka Rybińska]. - Warszawa : Wydawnictwo FRSE 2019. Sygn. W 81821

Publikacja prezentuje wyniki badań internetu w kontekście korzystania przez dzieci i młodzież z nowych mediów. Ich wyniki umożliwiają przewidywanie trendów, szans i zagrożeń, które mogą w najbliższym czasie stać się częścią aktywności online. Przeanalizowano także potencjał sieci jako obszaru socjalizacji, uczenia się, zarządzania prywatnością czy budowania cyfrowego obywatelstwa młodych ludzi. Celem publikacji jest pomoc w lepszym zrozumieniu wirtualnego świata, który w coraz większym stopniu wkracza w codzienne życie, a także omówienie wybranych aspektów tej dynamicznie zmieniającej się przestrzeni.

Źródło: depot.ceon.pl

Cyberzaburzenia : cyberuzależnienia / Mariusz Z. Jędrzejko, Agnieszka Taper, Tomasz Kozłowski. - Warszawa ; [Milanówek] : Centrum Profilaktyki Społecznej - Oficyna Wydawnicza von Velke ; Ostrowiec Świętokrzyski : Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim 2020. Sygn. W 82268

Pierwsze w Polsce kompleksowe studium problemu cyberzaburzeń (cyberdisorder) skierowane do profesjonalistów (pedagodzy, psychologzy, terapeuci, pediatrizy) oraz szerokiego grona odbiorców.

Publikacja oparta o najnowsze źródła wiedzy i wieloletnią praktykę zawodową autorów w obszarze diagnozy cyberzaburzeń.

Wnikliwy opis mechanizmów i predyktorów cyberzaburzeń, reakcji mózgu dzieci na nadużywanie technologii i kontaktów cyfrowych (komunikacji zapośredniczonej), rozwoju i etapów cyberzaburzeń. Liczne delegacje dla prawidłowego modelowania relacji dzieci-technologie cyfrowe oraz sposobów wprowadzania dziecka w cyberświat. Praktyczne wskazówki do tworzenia kontraktów cyfrowych oraz diagnozowania cyberzaburzeń.

Źródło: empik.com

Jak uczyć (się) zdalnie? : podręcznik dla nauczycieli, uczniów i przedsiębiorców wraz z opisem funkcjonalności platform i innych narzędzi e-learningu nie tylko na czas pandemii COVID-19 / Jacek Woźniak, Marcin Staruch, Michał Jurek, Wioletta Wereda, Piotr Zaskórski. - Warszawa : CeDeWu 2020. Sygn. **W 83743, W 83784**

Podręcznik do nauki zdalnej przygotowany przez pracowników naukowych Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie, na co dzień zajmujących się problematyką analizy i doskonalenia procesów kształcenia. Książka opracowana została w sposób przejrzysty, przystępny i uniwersalny - w dużej mierze ma formę przewodnika po funkcjonalnościach najpopularniejszych platform e-learningowych, zawiera zestaw dobrych praktyk oraz wskazówek. Jest pomocna w realizacji procesów kształcenia na odległość dla różnych grup odbiorców (będących w różnym wieku i odznaczających się różnym poziomem kompetencji cyfrowych). Stanowi przejrzystą odpowiedź na potrzeby polskich szkół w obliczu konieczności zachowania ciągłości kształcenia w warunkach pandemii COVID-19.

Źródło: dobraksiazka.pl

Selfind : innowacyjne narzędzia pomiaru i elektronicznego wsparcia samodzielności życiowej osób z niepełnosprawnością intelektualną / pod redakcją Katarzyny Pawelczak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu). - Poznań : Wydawnictwo Naukowe UAM 2019. Sygn. **W 81891**

W książce przedstawiono etapy pracy Konsorcjum realizującego projekt SelfFind wraz z weryfikacją i testowaniem projektu przez jego głównych adresatów (osoby z niepełnosprawnością intelektualną) i ich opiekunów, nie tylko rodzinnych. Na każdym z etapów prac uwzględniono różnych adresatów i partnerów. Uwzględniono także szerokie spektrum odbiorców; bezpośrednich użytkowników/, otoczenie społeczne (rodziny) i instytucjonalne (placówki terapeutyczne, specjaliści pracujący lub przygotowujący się do pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną, nauczyciele, studenci pedagogiki). Zwrócono także uwagę na bariery zewnętrzne, lokalne, regulacje prawne. Książka jest jednocześnie formą informacji i promocji niezwykle ważnego przełomowego projektu o wielostronnym zastosowaniu w pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną.

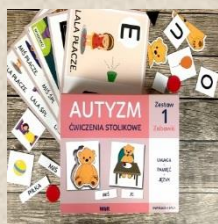
Źródło: empik.com

Artykuły z czasopism

1. Jak rozwijać kreatywność uczniów, wykorzystując nowoczesne technologie w edukacji? / Kubala-Kulpińska, Aleksandra / Polonistyka. - 2021, nr 5, s. 24-25
2. Innowacyjnie podczas dyskusji : jak wykorzystać Flipgrid w nauczaniu? / Kostrzewa, Joanna (nauczyciel) / Polonistyka. - 2021, nr 1, s. 34-35
3. Praca nad motywacją z wykorzystaniem narzędzi dostępnych w chmurze / Baca Robert / Matematyka. - 2021, nr 4, s. 43-47
4. Wyjdź poza kartkę, : czyli Nietypowe pomysły na powtórki materiału z wykorzystaniem narzędzi rozszerzonej rzeczywistości / Kostrzewa, Joanna (nauczyciel) / Polonistyka. - 2021, nr 2, s. 21-23
5. Technologia informatyczna w edukacji stacjonarnej i zdalnej / Kapuścińska-Kozakiewicz Justyna / Polonistyka. - 2021, nr 5, s. 20-23
6. Metody i techniki wykorzystywane do rozwijania twórczego potencjału uczniów / Kubala-Kulpińska Aleksandra, Polonistyka. - 2021, nr 5, s. 26-28
7. Kształcenie mistrzowskie : od strategii do oceny efektów uczenia się / Karaśkiewicz, Alina / Meritum. - 2021, nr 1, s. 51-66
8. Rozmowa w świecie nowych technologii i pandemii koronawirusa / Pruban Joanna / Remedium. - 2021, nr 4, s. 16-17
9. Cyfrowe pomoce edukacyjne / Lipska Agnieszka / Dyrektor Szkoły. - 2021, nr 5, s. 6-8 (dodatek "Nowe Technologie").
10. Przyspieszenie cyfrowe / Frasunkiewicz Maciej / Dyrektor Szkoły. - 2021, nr 9, s. 38-41
11. Mechanizmy gamifikacji na lekcji a ocenianie / Świercz Joanna / Matematyka. - 2021, nr 2, s. 38-43
12. Audiodeskrypcja w nauczaniu - platforma ClipFlair / Język Polski w Szkole Ponadpodstawowej. - 2020/2021, nr 2, s. 125-148
13. Wspomaganie zdalnego nauczania przedmiotów ścisłych zasobami Scientix / Kawecka Elżbieta / W Cyfrowej Szkole. - 2021, nr 1, s. 29-32
14. Lekturoteka - czyli cyfrowe zasoby do pracy z lekturami / Płatonow Magdalena, Paternowska Eliza, Żołędziejewska Monika, Giniewska Anna (biblioterapia) / Biblioteka w Szkole. - 2021, nr 4, s. 42-43.
15. Jak oceniać uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, korzystając z narzędzi TIK / Czechowska Zyta, Majkowska Jolanta / Meritum. - 2021, nr 1, s. 109-114
16. Matematyczny pokój zagadek : przykład z instrukcją przygotowania / Świercz Joanna / Matematyka. - 2021, nr 4, s. 11-17

MULTIMEDIA

Autyzm : ćwiczenia stolikowe. Zestaw 1, Zabawki [Pomoce dydaktyczne] / Agnieszka Bala ; ilustracje Kinga Kulawiecka. Kraków : Wydawnictwo WIR Aleksander Jaglarz, 2019. **PD 191**

Zestaw został zaprojektowany tak, by łączyć pracę terapeuty i zaangażowanie rodziców. Podczas zajęć z terapeutą dziecko nabywa umiejętności, które potem doskonali i utrwała podczas zabawy i codziennej interakcji z rodzicami w domu. Zintegrowane, spójne działanie przynosi najlepsze efekty i pozwala cieszyć się postępami dziecka. Ćwiczenia są przeznaczone dla dzieci z autyzmem, zagrożonych autyzmem oraz dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Mogą być realizowane, gdy dziecko osiągnęło gotowość do uczestnictwa w ćwiczeniach stolikowych lub przynajmniej przez krótki czas koncentruje uwagę.

Źródło : bp.ostroleka.pl

Autyzm : ćwiczenia stolikowe. Zestaw 2, Rodzina [Pomoce dydaktyczne] / Agnieszka Bala ; ilustracje Kinga Kulawiecka. Kraków : Wydawnictwo WIR Aleksander Jaglarz, 2020. **PD 192**

Zestaw został zaprojektowany tak, by łączyć pracę terapeuty i zaangażowanie rodziców. Podczas zajęć z terapeutą dziecko nabywa umiejętności, które potem doskonali i utrwała podczas zabawy i codziennej interakcji z rodzicami w domu. Zintegrowane, spójne działanie przynosi najlepsze efekty i pozwala cieszyć się postępami dziecka. Ćwiczenia są przeznaczone dla dzieci z autyzmem, zagrożonych autyzmem oraz dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Mogą być realizowane, gdy dziecko osiągnęło gotowość do uczestnictwa w ćwiczeniach stolikowych lub przynajmniej przez krótki czas koncentruje uwagę.

Źródło : bp.ostroleka.pl

Mądre bajki do słuchania. Bajki edukacyjne dla przedszkolaków. Część 1 [Książka mówiona] / Agnieszka Borowiecka, Ewa Stadtmüller. Gdańsk : CEBP 24.12 Sp z o.o., 2021. **CD 2387**

Zbiór 6 bajek pozwalających poznać i zrozumieć świat emocji oraz wspomagających radzenie sobie z różnymi sytuacjami dnia codziennego.

Bohaterami bajek są zwierzęta żyjące w różnych miejscach i zmagające się z bliskimi dziecku problemami. Słuchając albumu, poznać można przechwalającą się żyrafę; nieśmiałego kotka; niepotrafiącego opanować wybuchów złości krokodyla; żurawia, który nie umie pogodzić się z przegraną; niemogącego opanować bałaganu liska oraz sroczkę, która nie potrafi się dzielić. Dzięki mądrym radom i pomocy każdy z naszych bohaterów znajduje receptę na kłopoty.

Źródło :www.bp.ostroleka.pl

Mądre bajki do słuchania. Bajki edukacyjne dla przedszkolaków. Część 2 [Książka mówiona] / Agnieszka Borowiecka. Gdańsk : CEBP 24.12 Sp z o.o., 2021. CD 2388

Zbiór 6 bajek pozwalających poznać i zrozumieć świat norm społecznych oraz wspomagających radzenie sobie z różnymi sytuacjami zarówno w przedszkolu, jak i w domu, wraz z towarzyszącymi im konspektami zajęć.

Bohaterami bajek są postacie zmagające się z bliskimi dziecku problemami. Słuchając albumu, poznajemy historie: krecika, który wstydzi się nosić okulary; dziewczynki odtrąconej przez grupę rówieśników; myszki, z której wyśmiewają się inne zwierzęta na sawannie; lwiego władcy, który pewnego dnia postanawia, że nie będzie się więcej mył; liska obawiającego się wizyty u lekarza; a także chłopca, który nie lubi leżakowania. Dzięki mądrym radom, pomocy, a czasami... odrobinie magii, każdy z naszych bohaterów znajduje receptę na kłopoty.

Źródło: bp.ostroleka.pl

Dzieci kontra Rodzice [Pomoce dydaktyczne] : Bądźmy zdrowi. Warszawa : Kangur sp. z o.o., [2020]. PD 230

Dzieci, uczniowie swoją edukację pro-zdrowotną rozpoczną od zdrowego odżywiania się i suplementacji. Dowiedzą się, które potrawy warto spożywać i jakie witaminy zawierają. Kolejna porcja wiedzy to sytuacja kryzysowa, alarmowa – wezwanie pomocy, rozpoznawanie lekarza, akcja na

miejscu w razie wypadku. W ramach treści gry omawia się szkodliwe i pożądane nawyki, higienę, a także reguły bezpiecznych relacji – międzyludzkiej i kontaktu ze zwierzętami, jak również urazy – opatrunek złamanej ręki, siniaki i skaleczenia, reakcję na oparzenie. Podoba nam się, że nie pominięto integracji z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, tolerancji dla osób niepełnosprawnych. Dorosłych karty kierują do określonych specjalistów, omawiają wybrane zajęcia wspierające, pomocowe. Osobny dział to nadwaga i utrzymanie kondycji fizycznej.

Źródło: bp.ostroleka.pl

SuperDziecko [Pomoce dydaktyczne] ; SuperDzieci grają w raz, dwa, trzy! : gry planszowe o charakterze edukacyjno-wychowawczym i terapeutycznym / Aleksandra Kowalska, Jakub Mateusz Kowalski. – Niezdrowice : Komlogo Piotr Gruba, [201?]. PD 9

Edukacyjne, wychowawcze i terapeutyczne oddziaływanie gier: 1.Nabywanie przez dzieci umiejętności zachowań asertywnych oraz zachowań prospołecznych ; 2.Budowanie poczucia własnej wartości poprzez zauważanie swojej wyjątkowości i związanego z tym potencjału i możliwości ; 3.Pobudzanie empatii i wrażliwości, a także umiejętności dokonywania wyborów i doświadczania związanych z tym skutków ; 4.Uzyskanie możliwości odreagowania w sposób bezpieczny stresu związanego z różnymi sytuacjami jakich dziecko mogło bezpośrednio lub pośrednio doświadczyć ; 5.Stymulacja i integracja półkul mózgowych ; 6.Obniżanie poziomu stresu i relaksacja

Źródło: bp ostroleka.pl

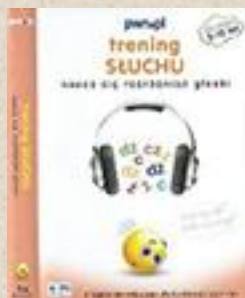

Karty edukacyjno – terapeutyczne. Lublin : Polskie Stowarzyszenie Pedagogów i Animatorów Klanza, [2020?]. PD 163

Karty edukacyjno- terapeutyczne “MASTPI” są owocem wieloletniej pracy trenerki KLANZY, Magdaleny Stręk- Pióro. Zaprojektowane zostały oryginalnie do wykorzystania w pracy z osobami z niepełnosprawnościami, nie jest to jednak ich jedyne przeznaczenie. Karty można wykorzystać zarówno w pełnym, obejmującym 100 sztuk zestawie, jak też w zestawach po kilka, kilkanaście, kilkadziesiąt - w zależności od potrzeb danej formy dydaktycznej, terapeutycznej lub

integracyjnej, ilości uczestników, czy też innych przyjętych przez prowadzącego kryteriów.

Źródło: bp.ostroleka.pl

Trening slychu – naucz się rozróżniać głoski [Dokument elektroniczny] / redaktor prowadzący Maciej Krzywda-Pogorzelski ; koncepcja metodyczna i scen. ćwiczeń Anna Tońska-Szyfelbein ; kier. projektu Arkadiusz Rzekanowski ; programowanie Tomasz Misiewicz, Łukasz Koźmiński ; projekt graf. Maciej Matecki. – Wrocław : pwn.pl, cop. 2008. **CD 1507**

Program do ćwiczenia słuchu fonematycznego, czyli umiejętności rozróżniania głosek składający się z multimedialnych ćwiczeń, w ramach których w formie zabaw i gier dziecko ćwiczy rozpoznawanie głosek w izolacji, w sylabach, w wyrazach oraz w zdaniach. Program obejmuje m.in.: rozróżnianie głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych o tym samym miejscu artykulacji (np. „p” i „b”) ; rozróżnianie głosek syczących, szumiących i ciszących o tym samym sposobie artykulacji (np. „s”, „sz” i „ś”). Ćwiczenia stanowią rozwinięcie tradycyjnych narzędzi logopedycznych, zachęcając dzieci do pracy poprzez multimedialną i zabawową formę. Materiał zawarty na płycie służy do profilaktyki i terapii problemów logopedycznych.

Źródło:bp.ostroleka.pl

Jąkanie – trening płynnej wymowy [Dokument elektroniczny] / red. prowadzący Maciej Krzywda-Pogorzelski ; koncepcja metodyczna i scen. ćwiczeń Anna Tońska-Szyfelbein ; kier. projektu Arkadiusz Rzekanowski ; programowanie Tomasz Misiewicz, Łukasz Koźmiński ; projekt graf. Maciej Matecki. – Wrocław : pwn.pl, cop. 2008. **CD 1510**

Program do ćwiczenia płynnej wymowy, składający się z multimedialnych ćwiczeń, w ramach których w formie zabaw i gier dziecko steruje głosem akcją na ekranie. Zabawy pozwalają na ćwiczenie: przeciągania głosek, kontroli siły głosu, rytmiczności. Ćwiczenia stanowią rozwinięcie tradycyjnych narzędzi logopedycznych, zachęcając

dzieci do pracy poprzez multimedialną i zabawową formę. Trening służy do profilaktyki i terapii problemów z płynnością mowy czyli jąkania.

Źródło: bp.ostroleka.pl

Dzieciaki naśladowają zwierząt [Teka] : zestaw kart do wykorzystania w terapii integracji sensorycznej / Marta Baj-Lieder, Agnieszka Borowska-Kociemba. – Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2017. GF 64

Materiały mogą być wykorzystywane w trakcie indywidualnych zajęć terapeutycznych, jak i zajęć grupowych oraz śródlekcyjnych. Zawiera: 56 fotografii zwierząt oraz dzieci przyjmujących ich pozy ; 12 kart ze śladami zwierząt ; 28 obrazków z fragmentami zwierząt ; 1 kartę z "dziurką od klucza" ; opis wykorzystania kart do nauki i zabawy.

Źródło: bp.ostroleka.pl

ZASOBY INTERNETOWE

Potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów.

- 1. Nauczyciel a specjalne potrzeby edukacyjne ucznia [online]. [Dostęp 17 listopada 2021]. Dostępny w www:**

<https://www.portaloswiatowy.pl/wazne-wydarzenia-dla-szkol-i-przedszkoli/nauczyciel-a-specjalne-potrzeby-edukacyjne-ucznia-17490.html>

- 2. Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia [online]. Dostęp 17 listopada 2021]. Dostępny w www:**

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwj9-Ciz5_0AhXJ-ioKHWUCBrYQFnoECAQQAQ&url=http%3A%2F%2Fdodn.dolnyslask.pl%2Fmaterialy%2Fskryptybelfra%2FSkrBNr27.pdf&usg=AOvVaw2kdrQ95TNtwup5sQXC8dcZ

3. **Co to są specjalne potrzeby edukacyjne? (poradnik dla nauczycieli)** [online]. [Dostęp 19 listopada 2021]. Dostępny w www:

<https://photon.education/pl/co-to-specjalne-potrzeby-edukacyjne>

4. **Specjalne Potrzeby Edukacyjne** [online]. [Dostęp 20 listopada 2021]. Dostępny w www:

<https://www.ore.edu.pl/2017/11/specjalne-potrzeby-edukacyjne-materialy-do-pobrania/>

5. **Pedagogika Specjalna – portal dla nauczycieli** [online]. [Dostęp 20 listopada 2021]. Dostępny w www:

<https://pedagogika-specjalna.edu.pl/>

Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne ucznia.

1. **Edukacja włączająca a pomoc psychologiczno-pedagogiczna** [online]. [Dostęp 17 listopada 2021]. Dostępny w www:

<https://www.ore.edu.pl/wp-content/plugins/download-attachments/includes/download.php?id=23773>

2. **Program wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dla uczniów i nauczycieli w pandemii** [online]. [Dostęp 17 listopada 2021]. Dostępny w www:

<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/program-wsparcia-psychologiczno-pedagogicznego-dla-uczniow-i-nauczycieli-w-pandemii>

- 3. Jak wspierać uczniów po roku pandemii [online]. [Dostęp 17 listopada 2021]. Dostępny w www:**

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjU7Oa14Z_0AhVuAhAIHSV9B1QQFnoECBIQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.gov.pl%2Fattachment%2F436a7159-9814-4e9c-a578-afd585faf81d&usq=A0vVaw2akkhMSBTXeMa7sjxJzDhH

- 4. Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne [online]. [Dostęp 17 listopada 2021]. Dostępny w www:**

<https://pppradziejow.naszaporadnia.com/wsparcie-psychologiczno-pedagogiczne>

- 5. Ukryte koszty pandemii, czyli co lockdown robi z dziećmi [online]. [Dostęp 15 listopada 2021]. Dostępny w www:**

<https://ladnebebe.pl/ukryte-koszty-pandemii/>

- 6. Wsparcie psychologiczno--pedagogiczne uczniów checklisty zadań na czas edukacji stacjonarnej, hybrydowej i zdalnej [online]. [Dostęp 15 listopada 2021]. Dostępny w www:**

<https://www.glospedagogiczny.pl/artukul/wsparcie-psychologiczno-pedagogiczne-uczniow-checklisty-zadan-na-czas-edukacji-stacjonarnej-hybrydowej-i-zdalnej>

- 7. Wpływ pandemii na zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży [online]. [Dostęp 19.11.2021]. Dostępny w www:**

<https://zdrowie.pap.pl/rodzice/wplyw-pandemii-na-zdrowie-psychiczne-dzieci-i-mlodziezy>

Wykorzystanie nowoczesnych technologii **informacyjno-komunikacyjnych w sposób przemyślany** **i bezpieczny.**

1. **Wykorzystanie TIK w nauczaniu i uczeniu się uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi [online]. [Dostęp 18 listopada 2021]. Dostępny w www:**

<https://www.ore.edu.pl/2019/05/wykorzystanie-tik-w-nauczaniu-i-uczeniu-sie-uczniow-ze-specjalnymi-potrzebami-edukacyjnymi/>

2. **Poznaj narzędzia technologii informacyjnej, które pomogą uczyć się szybciej i efektywniej! [online]. [Dostęp 18 listopada 2021]. Dostępny w www:**

<https://szkolamedialna.pl/narzedzia-tik-w-edukacji/>

3. **[Nie]bezpiecznie w sieci [online]. [Dostęp 20 listopada 2021]. Dostępny w www:**

<https://webowadbp.wixsite.com/bezpiecznie-w-sieci>

4. **Lista 10 Narzędzi TIK dla Nauczyciela +definicja [online]. [Dostęp 20 listopada 2021]. Dostępny w www:**

<https://photon.education/pl/10-narzedzi-tik-definicja/>